

אלפים מתנגדים לטרור
המתנחלים
עמ' 10

זה הדור

פועלי כל הארצות התאחדו!

ZO HADEREKH

زو هديرخ

היליון 12 / 25 במרס 2026

המערכה נמשכת
המחאה מתחזקת

תעשיית
הנשק
חוגגת

די למלחמת
הנצח

קמפיין חדש לחיזוק החוסן הלאומי

"מערך ההסברה הלאומי מתכוון לצאת בקמפיין חדש - הפעם בעלות של יותר מ-1.6 מיליון שקל. ועדת המכרזים של לשכת הפרסום הממשלתית אישרה בשבוע שעבר התקשרות עם חברת 'גריי קונטנט בע"מ' (מקבוצת אדלר-חומסקי) להפקת קמפיין הסברה פנים-ישראלי, מתקציב מערך ההסברה הלאומי האמון על תיאום הסברה הממשלתית בישראל ומחוצה לה. הקמפיין יוצא לדרך בעקבות המבצע באיראן, במטרה לחזק את תחושת הביטחון, החוסן הלאומי והאמון של הציבור במערכות המדינה, כך לפי פרוטוקול הדיון. הסמכות לביצוע הסברה פנים-ישראלית נובעת מהחלטת ממשלה משנת 2007, המציינת כי אחד מתפקידי מערך ההסברה בחירום הוא בחינת 'רמת החוסן הלאומי' וגיבוש 'תוכניות להתמודדות בנושא'."

עמרי קלישר, "כלכליסט", 15.3

חוסן לאומי: טראמפ ביקש וביבי התקפל

"שר התקשורת שלמה קרעי הודה בדיון בוועדת התקשורת כי נטפליקס ושאר הגופים הבינלאומיים יוצאו מרפורמת השידורים שהוא מקדם - בשל לחץ מדיני. בפועל, מדובר בווטו שהטיל ראש הממשלה נתניהו על הכנסת נטפליקס, בעקבות בקשה אישית של נשיא ארצות הברית טראמפ. בנטפליקס פעלו בחודשים האחרונים כדי למנוע את הכנסתם לחוק, באמצעות לוביזם ולחץ כבד. זאת, משום שהחוק אמור לחייב את החברה להשקיע בהפקות מקור ישראליות - מה שיגרור השקעה כלכלית כבדה מצד החברה. כעת, מתברר שהמאמץ אכן נשא פרי - ונטפליקס לא תחויב בהשקעה בהפקות מקור, בניגוד למתחרותה הישראליות. יו"ר סיעת הדמוקרטים, חברת ועדת התקשורת, ח"כ אפרת רייטן אמרה: 'לא ייאמן - הודאה מפורשת של קרעי בוועדת התקשורת שנשיא ארה"ב מתערב לא רק בענייני ביטחון ובחנינה של נתניהו, אלא גם בחקיקה של התקשורת בישראל'."

אילי זילברברג, "ישראל היום", 15.3

קרעי קורע את השידור הציבורי

"בג"ץ דן בעתירות נגד שר התקשורת שלמה קרעי, ובמרכזן מהלכים שביצע - במעשה ובמחדל - שהובילו לשיטת מועצת תאגיד השידור הציבורי כאן. בתגובה שהגישה היועצת המשפטית לממשלה גלי בהרב-מיארה לקראת הדיון, היא הדגישה כי ההחלטה של קרעי להדיח את השופטת בדימוס נחמה מוניץ מתפקידה כיו"ר ועדת האיתור של התאגיד אינה חוקית, והתקבלה בהיעדר תשתית עובדתית תוך חריגה מהסמכות המוקנית לשר במסגרת חוק התאגיד, ובהתערבות אסורה בעבודת ועדת האיתור. בהרב-מיארה מבקשת מבג"ץ להורות על ביטול ההחלטה. נסיבות קבלתה, לדבריה, 'התקבלה על רקע שיקולים זרים'."

יסמין גואטה, "דה מרקר", 15.3

מבחנה של התקשורת החופשית

"רכישת ערוץ 13 בידי קבוצת המשקיעים בראשות אסף רפפורט הוצגה בשיח הציבורי כ'הזדמנות לפתוח דף חדש'. כדאי לשאול שאלה בסיסית: לא רק מי הבעלים של הערוץ, אלא מי נוכחים בסיפור שהוא מספר על החברה בישראל. כי בלי אזרחים ערבים על המסך, ובלי עיתונאים ערבים במערכות החדשות, אי אפשר לדבר ברצינות על תקשורת חופשית או על שיח ציבורי שמייצג את החברה כולה."

נאל ג'בארין, "העין השביעית", 15.3

דברים בשם אומרם

בנתיבות גם במקלטים וגם עוצר לילה

"תושבי נתיבות קיבלו השבוע הודעה מהעירייה שלהם: 'אנחנו מזוהים מגמה של גורמים פליליים לנצל את מצב החירום לצורך פריצה לעסקים וגניבת רכבים. לאחר עבודת מטה ותיאום עם המשטרה קיבלנו החלטה לבצע מהלך פשוט אך אפקטיבי: בין השעות 12 בלילה עד 5 בבוקר, יסגרו שלוש כניסות מתוך חמש הכניסות. המטרה ברורה - לצמצם כניסה של גורמים עבריינים לעיר ולאפשר פיקוח ובקרה בכניסות הפעילות. מדובר בהתאמה נקודתית לשעות הלילה בלבד, שנועדה לחזק את הביטחון של כולנו'."

רמי שני, "מעריב", 11.3

שר החינוך לא מחובר

"ועדת החינוך של הכנסת התכנסה לדיון על תמונת המצב של מערכת החינוך בלמידה בחירום, ברקע המעבר ללמידה מרחוק בעקבות מבצע 'שאגת הארי'. שר החינוך יואב קיש הוזמן להשתתף בדיון, אך לא הגיע פיזית ובחר להצטרף באמצעות הזום. באופן אירוני, בדומה לשידורי הזום של תלמידים רבים ברחבי הארץ שנקטעים לעיתים תכופות, גם השידור של קיש היה מקוטע וחברי הוועדה התקשו לשמוע את דבריו."

אילי זילברברג, "ישראל היום", 11.3

גם שופרות שלטון הימין לא בסדר

"פה ושם אני רואה ערוץ 14 ואת ערוץ 15 ביום שישי בערב, אמרה רעיית ראש הממשלה. 'מדי פעם גם לראות את הערוצים האלה זה מרגיז, במיוחד כשמביאים אנשים מהדיפ סטייט. יש להם כל כך הרבה רשתות, וחבל להביא אותם אלינו'."

שרה נתניהו בריאיון ב"גלי ישראל", 13.3

יד רוחצת יד: בן גביר והפרובוקטור

"השר לביטחון לאומי איתמר בן גביר גיבה את השוטר שעצר אתמול בכוח אזור שנועד לצד אישה בעת שפעיל הימין הקיצוני רועי סטאר הטריד אותה בהפגנת שמאל. 'מדובר בשוטר מצוין', כתב השר ברשת X על מנשה מנצור, שבזמנו תועד נוהג בכוח כלפי מפגינים נגד הממשלה. 'אני רואה בחומרה רבה את מסע השיימינג נגדו', הוסיף. 'מכונת הרעל של השמאל מיהרה לשפוך את דמו ברשתות ובתקשורת. הניסיון להפוך שוטרים למטרה פוליטית הוא חציית קו אדום'."

יהושע (ג'וש) בריינר, "הארץ", 15.3

לציבור אין אמון בממשלה ובמלחמה

המחאה נגד המלחמה מתרחבת

מפגינים נגד המלחמה בכיכר הבימה (צילום: פלאש 90)

הפעם המלחמה תביא ביטחון, או שנחזור לסבב נוסף בעוד כמה חודשים? ומי משלם את המחיר? שאלות אלה מעסיקות היום ציבור רחב בישראל, גם אם לא ניתן לו פתחון פה באולפני החדשות המרכזיים.

לפי שעה המפלגה היחידה התומכת במחאה היא מק"י, וחברי הכנסת מטעמה ומטעם חד"ש הם היחידים המשתתפים בהפגנות. ראשי האופוזיציה הציונית, מאיזנקוט וגנץ ועד לפיד וגולן, עדיין מקפידים לפרסם הצהרות תמיכה במלחמה – אך הרכב המשתתפים בהפגנות נגד המלחמה מעיד כי מחנה מתנגדי הממשלה נמצא משמאל למפלגות הליברליות המתימרות לייצג אותו.

ארגוני המחאה נגד ההפיכה מצטרפים

לקראת סוף השבוע הקרוב מתקיימים מאמצים להרחבת המחאה. השבוע התקיימה, ביוזמת ח"כ לשעבר זהבה גלאון (מרצ) ואחרים, שיחה מקוונת בהשתתפות נציגים של עשרות ארגונים כדי לקדם מחאה משותפת נגד המלחמה. את השיחה פתח שותף אחר ליוזמה, ח"כ לשעבר דב חנין (חד"ש), שהסביר את חשיבות המשך המחאות והרחבתן.

בין משתתפי השיחה היו פעילים מרכזיים בשותפות השלום ובארגונים הרבים החברים בהתארגנות, בהם חד"ש ועומדים ביחד שכבר יזמו מחאות בשבועות האחרונים, יחד עם תנועות שטרם לקחו חלק בהן – בייחוד של פעילי המחאה נגד ההפיכה המשטרית של שלטון הימין. סוכם לקדם פעילויות משותפות נגד ממשלת הימין, המלחמה באיראן וטרור המתנחלים בגדה המערבית. לאחר הפגישה פרסמה שותפות השלום קריאה להפגין בשבת הקרובה, 28 במאס, לציון חודש למלחמה.

ההפגנה המרכזית תתקיים בשעה 19:00 בכיכר הבימה בתל אביב. אחרי חודש של הפצצות ופגיעה בחפים מפשע באיראן, בישראל, בלבנון ובמדינות נוספות, יש לגייס את כל הכוחות להפגנה זו כדי לעצור את שפיכות הדמים ולהציב אלטרנטיבה של שלום צודק – רק הוא עשוי להביא ביטחון ושגשוג לכל עמי האזור.

אסף טלגם

המחאה נגד המלחמה באיראן ובלבנון מתחזקת: במוצ"ש (21.3) הפגינו מאות נגד המלחמה בירושלים, בתל אביב, בחיפה, בבאר שבע, ברמת השרון, בזכרון יעקב, בכרכור, בצומת מעון ובצומת צמח. בין המפגינים בלטו אנשי חד"ש ומק"י ופעילי הארגונים החברים ב"שותפות השלום", אך לצדם הפגינו גם פעילים רבים במערכה נגד ההפיכה המשטרית של ממשלת הימין.

גם ביום חמישי וביום שישי נערכו שלושה מפגני מחאה בתל-אביב נגד המלחמה. בחמישי הפגינו בכיכר דיזנגוף פעילות תחת הכותרת "לא למלחמת נצח לשימור הקואליציה". המפגינים מסרו כי "ממשלת הטבח שעדיין מסרבת לקחת אחריות על המחדל הנורא בתולדותינו מפקירה אותנו שוב, בלי מיגון, בלי פיצויים ובלי תשובות בסיסיות לציבור. לא נשלם בחיים שלנו

ושל ילדינו כדי שהם יישארו בשלטון". המפגינים הדגישו כי מלחמה ללא הסכם מדיני בסופה נידונה כישלון, וקראו לפעול להשגת הסכם: "דורשות הסכם שיביא ביטחון אמיתי וישים סוף לסבבי מלחמות אינסופיים".

באותו יום נערכה משמרת מחאה נוספת בפארק המסילה בתל אביב – מיצג בו המפגינים החזיקו נרות זיכרון ותמונות של ילדים שנהרגו במלחמה. המפגינים נשאו שלט גדול עם הכיתוב "היו ואינם". אחד המוחים סיפר כי מטרת המיצג היא להנכיח את ה"נזק האגבי" של המלחמה. "יש במלחמה זו יוהרה, כאילו שזה נעשה לטובת העם האיראני וש אפשר לשחרר אנשים באמצעות הפצצתם". למחרת נערכה הפגנה נגד המלחמה בכיכר הבימה, ביוזמת התנועה "עומדים ביחד". אורי וולטמן, חבר הנהגת התנועה, מסר: "נתניהו שקרן ואי-אפשר לתת אמון בממשלה שלו ובמלחמות שלו. עכשיו נתניהו לא מסתפק בזה שנספוג שנית טילים איראניים, אלא רוצה גם שנסקע בכוח הלבנוני בפעם הרביעית".

שינוי חיובי בקרב הציבור הישראלי

התפתחותה המהירה יחסית של המחאה, פריסתה הגיאוגרפית הרחבה וזהות המשתתפים בה – כל זאת תחת איום הטילים – מעידות על שינוי חיובי בקרב הציבור הישראלי. בעבר, אנשי השמאל העקבי שיצאו נגד מלחמות ומבצעים צבאיים היו מבודדים מבחינה פוליטית וציבורית, לפחות במהלך החודש הראשון של המערכה. המפלגה שייצגה את השמאל הציוני, מרצ (ז"ל), הייתה ידועה בכך שנזכרה להתנגד למלחמות רק כמה שבועות לאחר פריצתן. כעת, שנתיים וחצי של מלחמה מתמדת ויותר משלוש שנים של הפיכה משטרית נותנות את אותותיהן. הציבור הישראלי מותש ולרובו אין אמון בממשלת נתניהו ובמלחמת הנצח שלה.

כתוצאה מכך, גם במיינסטרים מתחילות לצוץ שאלות נוקבות על המערכה נגד איראן: האמנם היא הכרחית? מה מטרת המלחמה ואת מי היא משרתת? איך זה שאחרי שהבטיחו לנו שאיראן וחזבאללה נוצחו וכוחם הצבאי הושמד, שוב נופלים טילים בצפון, במרכז הארץ ובדרום?

"רודף באובססיות את עובדי ההוראה" ארגוני המורים נגד השר סמוטריץ'

עניין זה עוגן בהסכם הקיבוצי אשר נחתם עם המדינה בשנת 2022.

גם ארגון המורים מתנגד ליוזמה של סמוטריץ'. יו"ר הארגון, רן ארז, מסר: "סמוטריץ' מציע לקיש הצעה לא חוקית בעליל והוא יודע את זה. בהצעתו הוא מפקיר את התלמידים שזוכים באמצעות למידה מרחוק למסגרת חינוכית, סדר יום ועיסוק חיובי. ללא לימודים מרחוק התלמידים יסתובבו ברחובות". גם מועצת התלמידים והנוער הארצית פרסמה הודעה המתנגדת ליוזמת סמוטריץ', שבה נכתב "התבלבלתם, אף אחד פה לא היה בחופש. השבועות האחרונים, שבהם נדרשנו לעלות לזומים כבר משעות הבוקר תוך התמודדות עם המלחמה, לא היו שום סוג של חופשה".

בתגובה תקף שר האוצר את נציגי עובדי ההוראה: "המציאות שהתקבעה בעשורים האחרונים, שהם [ארגוני המורים] מנהלים את מערכת החינוך ואת שר החינוך שאמור להיות בעל הבית – זה מצב שלא מתקבל על הדעת".

מורים מפגינים נגד תנאי העסקתם, 2025 (צילום: אבשלום שושני / פלאש 90)

ארגוני המורים הגיבו בחריפות להצעה של שר האוצר בצלאל סמוטריץ' להפסיק את הלמידה מרחוק בזמן המלחמה נגד איראן, לשלוח את התלמידים לחופשה ולהחזיר את הימים שאלה יפסידו על חשבון חופשת הקיץ. הסתדרות המורים הודיעה כי "לא תאפשר שום פגיעה בתנאיהם של עובדי ההוראה ותילחם בכוונת האוצר בכל האמצעים שעומדים לרשותה, לרבות משפטיים".

השבוע פנה סמוטריץ' לשר החינוך יואב קיש ודרש לסיים מיידית את מתכונת הלמידה מרחוק שהונהגה בעקבות הנחיות פיקוד העורף. במקום זאת הציע לעדכן את לוח החופשות והחזרת ימי הלימוד במהלך חודשי הקיץ. שר האוצר כתב לקיש: "המשימה הנדרשת מאיתנו כממשלה בעת הזו היא להקל על ציבור ההורים. המשימה הנדרשת היא הפסקה מיידית של מתווה הלמידה מרחוק, ובמקביל עדכון מידי של לוח החופשות. יש להגדיר ימים אלו כימי חופשה, תוך החזרת ימי הלמידה על ידי המורים במהלך חודשי הקיץ. התאמה זו תבטיח הרחבת פעילות משקית מיד בתום מבצע שאגת הארי".

בעקבות הפנייה, תקפה מזכ"לית הסתדרות המורים יפה בן דוד בחריפות את השר סמוטריץ' ואת משרד האוצר. בן דוד אמרה: "שר האוצר צריך להפסיק את הרדיפה האובססיבית שלו אחרי עובדות ועובדי ההוראה המסורים, אשר עושים ככל אשר בידם – לעיתים רבות תחת אש של ממש ואזעקות – כדי לתת לתלמידיהם תחושה של שיגרה נורמלית במציאות הכל כך קשה שהם חווים". בן-דוד הוסיפה: "ראוי להבהיר כי שר האוצר וכל גורם אחר אינם מוסמכים לקצר ולו יום אחד של חופשה לעובדי ההוראה ללא הסכמת הסתדרות המורים, שכן

קומוניסט פורץ דרך

לזכרו של נאיף סלים

נאיף סלים היקר, איש פקיעין, נפטר באחרונה בגיל 91. מוחמד נפאע ונאיף סלים נמנו עם הצעירים הראשונים בקרב בני העדה הערבית-דרוזית בישראל שהצטרפו לנוער הקומוניסטי ולמק"י. הם מילאו תפקידים מובילים במפלגה הקומוניסטית, בבנק"י, בחד"ש ובוועד היוזמה הדרוזי.

שניהם משכו בעט ופרסמו דברי שירה ופרווה, הגות וכתובה פובליציסטית. סלים פרסם בחייו הארוכים יותר מ-40 יצירות בשם העט – משורר העניי. היה איש זקוף קומה שפעל בלי יראה ומשוא פנים, פקד ישובים רבים והשתתף במשך עשרות שנים בפעילות הפוליטית הקומוניסטית. הוא נבחר לעמוד בראש סניף עכו של מק"י ופעל רבות במסגרת הסתדרות עובדי הבניין.

נאיף סלים היה איש פורץ גבולות ושובר מוסכמות, שלא הלך רכיל ולא העמיד פנים. דרכו לא הייתה סוגה בשושנים. אך למרות הקשיים הפשיל שרוולים ופרץ דרכים, לא נכנע ולא נרתע. בתקופת הממשל הצבאי נשא בגאון את הדגל האדום על אפם וחמתם של השלטונות, ואלה הגבילו את תנועתו באמצעות צווים ומעצרי בית. בהזדמנויות אחרות נאסר עליו לצאת מביתו בשעות החשכה.

סלים נולד במשפחה ענייה ובגיל הנעורים ספג בצמא את עקרונות הקומוניזם, הכיר היטב את כתבי קרל מרקס וולדימיר לנין. נמנה עם מוקירי מאיר וילנר ותופיק טובי, אמיל תומא ואמיל חביבי, תאופיק זאיד וסמיח אל-קאסם, וחברו-ידידו הקרוב מוחמד נפאע. סגנונו היה עממי ופרולטרי. היטיב לרכוש אמון והרבה לנאום בעצרות עם. נאיף ורעייתו נגיבה הקימו משפחה לתפארת.

קהל רב, ובהם פעילי מק"י וראשיה, חלקו לו כבוד בדרכו האחרונה. אנו משתתפים בצער משפחתו וחבריו הרבים.

נימר נימר

מלחמה אחת - ושנייה ושלישית - ולתמיד

הגז ועליות המחירים, ייצרו משבר כלכלי ופוליטי גם ברדיוס גאוגרפי רחב יותר.

בינאום המלחמה

איראן לא חסמה, עדיין, פיסית, את מיצרי הורמוז שבהם עוברים כ-25% מסחר הנפט והגז העולמי. אחרי תחילת המבצע האמריקאי-ישראלי הודיעה איראן שתמנע מעבר מספינות אמריקאיות וישראליות. התנועה במיצרים הושבתה כליל מחמת אי-בטיחות ובכך נוצר משבר שהוביל לזינוק עצום במחירי הנפט, הגז, הסחורות והביטוח. סגירת מיצרי הורמוז והשלכותיה לא נופלות בהפתעה – היא הובאה בחשבון בכל משחקי מלחמה באזור מזה שנים.

טראמפ מתקשה ליצור קואליציה בינלאומית למען פתיחת המיצרים והופתע כשמדינות ברית נאט"ו לא ששו להצטרף. המדינות טענו שמטרות המלחמה לא הובהרו. שר ההגנה הגרמני הגיב כי "זו לא המלחמה שלנו - לא פתחנו בה". בכך הוא הביע את כעסו על האופן החד-צדדי והאדנותי שבו החליט טראמפ על הליכה למלחמה מבלי להיוועץ בבעלות בריתו ועל ההנחה שהן ישתתפו בדיעבד בלא-הכי. טראמפ הגיב לגרמני שהחלטת כמה ממדינות נאט"ו "היא טעות טיפשית מאוד" וכי "ארה"ב לא זקוקה לעזרתו של אף אחד". אחר כך קרא לנאט"ו "פחדנים" וטען כי "ללא ארה"ב נאט"ו היא נמר של נייר". הקושי לאגד קואליציה צבאית סביב ארה"ב הוא אינדיקציה לירידה במעמדה ההגמוני של ארה"ב לעומת משברים אזוריים קודמים. גם התנהגותו האימפריאליסטית האוטוריטרית והשגיונית של טראמפ היא בעוכריו.

טראמפ נתן לאיראנים אולטימטום לפיו אם לא יפתחו המיצרים יתחיל בהפצצה מסיבית של תחנות כוח באיראן וישקול את תפיסת מאגרי הנפט האיראני באי ח'ארג'. האיראנים הגיבו שאם יופצצו תחנות כוח - הם יפציצו תחנות כוח ומתקני התפלה ברחבי מדינות המפרץ ובישראל. יום לפני פקיעת האולטימטום הודיע טראמפ על דחייתו בחמישה ימים ושהמו"מ עם האיראנים מתקדם. האיראנים מכחישים כל מו"מ אך קרוב לוודאי שנשארו ערוצי תקשורת פתוחים בין הצדדים. אם המיצרים יישארו סגורים, יתחיל שלב הרסני בהרבה במלחמה הזאת. אם יושג הסכם להשאת המיצרים פתוחים, למסגר ולהגביל את המלחמה, מה תהיה התמורה? לישראל יש עכשיו מלחמה בשלוש חזיתות: בעזה, בלבנון ובאיראן. בכל המלחמות לא ברור מה צריך לקרות כדי שהמלחמה תסתיים. יש היררכיה בין המלחמות: ממה שיקרה באיראן ייגזר מה שיקרה בלבנון. ממה שיקרה באיראן ובלבנון ייגזר מה יעשו בעזה. המטרות המוצהרות של מלחמת נתניהו באיראן אינן בנות השגה כל עוד המשטר הנוכחי באיראן קיים. ישראל לבד אינה יכולה לשנות את המשטר באיראן. לא ברור אם טראמפ רוצה ויכול ללכת את כל הדרך כדי להוציא את הערמונים מהאש בשביל נתניהו. ככה זה נראה לקראת סוף המערכה הראשונה. המחזאי והסטיריקן האוסטרי קרל קראוס כתב ב-1917: "במלחמה מצפים תחילה לנצח. אחר כך מצפים שהאויב יפסיד. אחר כך מרוצים מכך שגם הוא סובל. לבסוף מתפללים על כך שכולם הפסידו". חנוך לוין כתב בשנות ה-70: "צודק או לא צודק, אם משהו מפסיד – זה רק אתה. ראשי הממשלות יוצאים בלי אף שריטה". האם לא יותר פשוט לעשות שלום עם הפלסטינים?

אבישי ארליך

המזרח התיכון הוא ציר מרכזי של הכלכלה העולמית: מקור אנרגיה עיקרי, נתיב תעבורה מרכזי, מקור חומרי-גלם, מרכז פיננסי ויבואן גדול של עובדים, מוצרים ושירותים. זה השבוע הרביעי שבמזה"ת משתוללת מלחמה אזורית אכזרית ומסלימה בעצימותה. המלחמה כבר משתקת חלקית את הכלכלה והחיים ברוב מדינות האזור. כל יום שהמלחמה נמשכת היא זורעת הרס וחורבן רחב יותר ופורמת עוד ועוד את רקמת מערכות החיים והיחסים שנוצרו ונבנו היסטורית בין קהילות בתוך מדינות האזור, בין מדינות באזור ובין מדינות וגושי מדינות בחלקי עולם אחרים.

המשך המלחמה האזורית מאיים במשבר כלכלי עולמי ותוצאותיה פוגעות במחירי תשומות עיקריות ובשרשרות הייצור בכל העולם. השלכות המלחמה ישנו משמעותית את ארכיטקטורת העולם, את היררכיית יחסי הכוח בו ואת מערכת היחסים באזור, וכתוצאה מכך גם באזורים אחרים בעולם. המזה"ת שהכרנו עומד להשתנות מאוד.

ההפצצה האווירית האמריקאית-ישראלית מתרחבת ופוגעת יותר ויותר לא רק במשטר האייתולות אלא גם בנכסים אזרחיים: בתשתיות בסיסיות, במוסדות חינוך וכלכלה. בהפצצות נהרגו כבר כאלפי אזרחים, נשים וילדים רבים. הניסיון הנואל להכריע את איראן מהאוויר הוא, בהכרח, עתיר "הרס אגבי". רוב הישראלים רואים בביצועי חיל האוויר מקור גאווה לאומית, אך בעולם רואים בהם תאוות הרס ויצירת סבל מיותר ופשעי מלחמה. ההפצצות וההרס בעזה, בלבנון ובאיראן מתלכדים כיום לתדמית שלילית לא-אנושית של ישראל (ראו השינוי בעמדת גרמניה לאי-התערבות למען ישראל בבית הדין הבינלאומי בהאג).

המשטר האיראני צובר לגיטימציה

בתוך איראן ההרס לא רק שאינו מחליש את המשטר החומייניסטי אלא להיפך: הוא משיב לו חלק מהלגיטימציה העממית האנטי-אימפריאליסטית שאיבד. השלטון באיראן הגיב על הסיכולים הממוקדים וההפצצות בחילוף ובשיקום הנהגה, בביזור השלטון, בחיזוק אחיזת משמרות המהפכה והבסיג' בממשלה ובארגוני החברה האזרחית, בהגבלת הרשתות החברתיות ובהגבלות תנועה.

כלפי חוץ פתחה איראן בהתקפת טילים שיטתית ומתישה כלפי ישראל וכלפי מדינות המפרץ שיש בהן בסיסים ותשתיות אמריקאיים. גם חיזבאללה בלבנון חידש ירי טילים יומיומי לעבר ישראל ובכך פתח שוב את החזית הצפונית והעצים משבר פנימי פוליטי וכלכלי בלבנון. ישראל הגיבה בהעברת הלחימה לשטח דרום לבנון, והיא גורמת הרס מתרחב של תשתיות מדינה והברחת האוכלוסייה מהדרום ומביירות. תחת לחץ צבאי, מנהלת ישראל מו"מ עם ממשלת לבנון לחיסול החיזבאללה ככוח צבאי אוטונומי.

התקפות הטילים האיראניים במפרץ פגעו בעיקר בבסיסים אמריקאיים, במתקני זיקוק, בצינורות, בנמלי-נפט וגז, במתקני התפלה ובערים. ההתקפות הובילו לקורבנות ויצרו משבר חמור שלא היה כמותו ביחסי מדינות המפרץ עם איראן. ע"י שיתוק תעשיות הנפט והגז במפרץ, הפכה איראן את המלחמה לאזורית. רוב אוכלוסיית מדינות המפרץ הם עובדים זרים שאינם אזרחים. שיתוק הכלכלה והסכנה לשלומם, אם תוחרף, עלולה לגרום יציאה של המוני עובדים מארצות המפרץ. עובדים זרים אלה מפגנסים עשרות מיליוני משפחות בעיקר באסיה. אובדן הכנסות עצום באסיה, אם יתווסף למשבר הנפט

בעיצומה של המלחמה, ההסתדרות הסכימה שוב לפגיעה בשכר האוצר מוסיף לצ'פר את המעסיקים הגדולים

השכר הגבוה שלרוב לא מאוגדים אך היו חלק חשוב במחאה נגד ההפיכה המשטרית. כפי שנעשה במלחמות קודמות, מאז מלחמת לבנון הראשונה ב-1982, עובדים בעלי שכר גבוה קיבלו פיצוי מיוחד. שר האוצר במלחמת השולל ב-1982, יורם ארידור (ליכוד), יזם אז הפחתה ניכרת במס על מוצרי יבוא, בייחוד מכוניות וטלוויזיות.

המטרה היא שקופה: לקנות את שתיקת מתנגדי ממשלת הימין והמלחמה הנפשעת – בייחוד ערב בחירות. כך, בעת שמחירי המלחמה והכיבוש רק עולים, לא רק בחיי העובדים ובני משפחותיהם: הקפאת מדרגות מס ההכנסה ונקודות הזיכוי, הגדלת של המע"מ ל-18%, ובמגזר הציבורי – הפחתת שכר. בנוסף, החליטה הממשלה על קיצוץ רוחבי בתקציב של 1.3 מיליארד שקל (לא סופי), לרבות בחינוך, בבריאות וברוחה.

ממשלת הימין לטובת ההון

באותו יום בו הוחלט לפגוע בשכר העובדים, הודיע השר סמוטריץ' שהמסוי על רווחי היתר של הבנקים הגדולים יצומצם ביותר מ-55%, זאת, בעקבות לחצם. הבנקים ימוסו במצטבר ב-3 מיליארד שקל ב-2026, וב-250 מיליון שקל ב-2027, סך הכל 3.25 מיליארד שקל, עם הבטחה לכך שלא יחולו עליהם עוד מיסים מיוחדים על "הרווחים החריגים" שלהם בשנים הקרובות. בתוכנית המקורית היו הבנקים צפויים לשלם מס של כ-15% מרווחי היתר שלהם החל ב-2026 ולחמש שנים, מס שהיה צפוי להכניס לקופת המדינה 1.5 מיליארד שקל בשנה, ו-7.5 מיליארד שקל בכל התקופה. יצוין שרווחי הבנקים הגדולים זינקו בשנים האחרונות ביותר מ-200%. לאחר שממוצע הרווחים השנתי של הבנקים בשנים 2017 עד 2020 היה כ-9 מיליארד שקל, טיפס הסכום והגיע עד 32 מיליארד שקל בשנת 2025 – רווחים חסרי תקדים בתולדות המדינה. מהדוחות הכספיים של הבנקים עולה כי בהוצאות הבנקים לא חל שינוי ממשי בשנים אלה.

וזה לא הכל: ועדת הכספים אישרה בשבוע שעבר לקראת קריאה שנייה ושלישית הצעת חוק שלפיה חברות הייטק והתאגידים הגדולים יקבלו מיליארדי שקל "כתמריץ להעסקת עובדים בישראל". המימון לחוק הוא פיצוי על העלאה של שיעור המס המזערי שהן משלמות ל-15%, בעת שרוב עובדיהם משלמים 31% מס הכנסה. העלאת המס היא תוצאה של החלטה משותפת של המדינות הקפיטליסטיות הגדולות החברות בארגון לשיתוף פעולה ופיתוח כלכלי (OECD).

רוב המדינות הקפיטליסטיות, ובהן ישראל, אישרו בשנים האחרונות מס חברות מינימלי של 15% לחברות בעלות מחזור שנתי של 750 מיליון דולר ויותר. המטרה היא למנוע מחברות הטכנולוגיה – ובעיקר הגדולות שבהן – לחמוק ממס במדינות בהן הן רשומות, על ידי רישום פיקטיבי במקלטי מס כגון אירלנד, איי התעלה או האיים הקריביים.

הוועדה קבעה, לאור בקשות התאגידים הגדולים, כי במסגרת החוק ייכללו גם מפעלי תעשייה העוסקים במו"פ (גם אם לא מדובר בחברות הייטק) אשר עומדים בתנאי שייקבעו. הסכום הקובע לעניין הזכאות יהיה מחזור של כמיליארד שקל. יצוין שלאחר אישור סופי במליאת הכנסת, ייכנס החוק לתוקף רטרואקטיבית מ-1 בינואר 2026.

שמואל אורניץ

משרד האוצר סיכם שוב עם ההסתדרות לפגוע בשכרם של מאות אלפי עובדי המגזר הציבורי. זאת, שבועיים לאחר ששר האוצר בצלאל סמוטריץ' הציג, בהסכמת ההסתדרות, את התוכנית להוצאת עובדים לחל"ת שאינה מספקת מענה הולם למעמד העובדים. התוכנית פוגעת במיוחד בעובדים המוחלשים בדגש בעובדים השעתיים שהם כשליש מכלל השכירים בישראל. אך עקב המחאות הרמות בתוך ההסתדרות ומחוצה לה, יו"ר ההסתדרות, ארנון בר-דוד נאלץ השבוע לבצע פליק פלאק מפואר לאחר ולצאת נגד ההמלצות שהוא עצמו תמך בהן.

זה לא מנע ממנו לתמוך ביום חמישי שעבר (19.3) בהסכמות המתגבשות עם האוצר בעניין התגמול לעובדי המגזר הציבורי שנמנע מהם לעבוד במהלך המלחמה שמנהלות ארה"ב וישראל נגד איראן.

ההסכמות מחלקות את תקופת המלחמה עד סוף חודש מרץ לשלוש. התקופה הראשונה בין תחילת ההתקפה על איראן ב-28 בפברואר ל-14 במרץ; התקופה השנייה – בין 15 ל-28 במרץ; והתקופה השלישית – בין 28 ל-31 במרץ. על פי ההסכמות, עובדים שמקום עבודתם נסגר או צומצם, ולא אפשרו להם לעבוד מרחוק יהיו זכאים לתגמול של 100% משכרם עבור התקופה הראשונה. עבור התקופה השנייה הם יזכו ל-80% מהשכר. עובדים ששהו בחו"ל ולא יכלו לחזור לעבודתם בגלל ביטול טיסות יהיו זכאים בתקופה הראשונה ל-80% מהשכר ובתקופה השנייה – רק למחצית שכרם.

הורים לילדים עד גיל 14 שנעדרו לצורך השגחה על ילדיהם בשל סגירת מוסדות החינוך, עובדים עם מוגבלות שמנעה מהם להגיע לעבודתם לפי הנחיות פיקוד העורף ועובדים שנעדרו מעבודתם לצורך טיפול והשגחה אחר קרוב עם מוגבלות, יהיו זכאים בתקופה הראשונה ל-90% מהשכר ובתקופה השנייה ל-75% מהשכר.

כמו כן, עובדים שנעדרו על "רקע נסיבות אחרות בשל המצב הביטחוני" יהיו זכאים בתקופה הראשונה ל-60% מהשכר ובשנייה ל-50% מהשכר. עובדים שאינם נמנים עם האוכלוסיות הזכאיות, אשר נקראו לעבוד וסירבו להתייצב – לרבות עובדים שהוצע להם נידוד למקום עבודה או עבודה מרחוק ובחרו שלא לעשות זאת – יאבדו את כל שכרם ויפצו את המעסיק על ידי קיצוץ בימי החופשה השנתית. איזו רמה של דיוק, נכון? בחנו כל מצב אליו נקלע העובד, אבל כולם נפגעים!

יצוין שבר-דוד כבר הסכים אשתקד להפחתת השכר של מאות אלפים עובדים. במסגרת חוק ההסדרים לשנים 2025 – 2026, אישרה הכנסת קיצוץ בשכר עובדי המגזר הציבורי כדי לממן את הוצאות המלחמה בעזה והכיבוש. ההסכמות כוללות הפחתה של 2.29% בשכר בין דצמבר 2024 לסוף 2025, והפחתה של 1.2% נוספים במהלך כל שנת 2026.

ריווח מדרגות המס ומשמעותו

במקביל, ועל פי בקשת האוצר, החליטו בשבוע שעבר בוועדת הכספים של הכנסת על ריווח מדרגות מס הכנסה שמשמעותו תוספת של 400 שקל לחודש לשכרם של עשירונים 8 עד 10. עובדים בעשירונים 6 ו-7 המשתכרים 10 עד 16 אלף שקל לא ייהנו משום הקלה. עובדים אלה מאוגדים ברובם בהסתדרות (שלא השתתפה בדיונים) לעומת עובדי

טורו המתנחלים גובר בצל המלחמה - רכב שמתנחלים שרפו וכתובות נאצה בכפר דיר אל-חטאב, מזרחית לשכם (צילום: וואפא)

מבט פלסטיני על המלחמה באיראן

הנהגת חמאס וארגונים הנתמכים בידי איראן במזה"ת מקווים שהמשטר האיראני ישרוד: "בקרב חמאס זה אחרת. הם צופים במתרחש בדממה. אם המשטר האיראני ייפול חמאס יישאר מבודד. כוחות ההתנגדות בונים על כך שאיראן תשרוד את המלחמה וחיזבאללה תתחזק כארגון גרילה", אמר הבכיר הפלסטיני. הוא סיים את דבריו בהתייחסות למצב בעזה: "מועצת השלום של טראמפ לא תוכל למלא את התחייבותה ללא שיתוף פעולה מצד ישראל. אין לצפות שחמאס יתפנה מעזה. המבחן של מועצת השלום של טראמפ יתרחש רק כאשר זו תיכנס לעזה".

לאחר תום הווייט, נכנסתי לרשת X (לשעבר טוויטר). לא נותר לי אלא להסכים עם הדברים שכתב יו"ר חד"ש-תע"ל, ח"כ איימן עודה: "למלחמת הנצח שמציעה הממשלה יש אלטרנטיבה: שלום כולל וביטחון אמיתי, לפלסטינים, לישראלים, לאיראנים ולכל עמי האזור".

זוהר אלון

מתנחלים פרצו לבית ספר לבנות דרומית לשכם

מתנחלים תקפו בשישי (20.3) את בית הספר לבנות בלובן א-שרקיה, מדרום לשכם, והשחיתו רכוש. סוכנות וואפא דיווחה כי קבוצת מתנחלים פשטה על בית הספר לאחר שניפצה את שערו הראשי, שברה את תורן הדגל הפלסטיני וגרמה נזק לרכוש במקום. התקיפה באה כהמשך לתקיפות המתמשכות שמבצעים מתנחלים וחיילי כוחות הכיבוש נגד הכפר לובן א-שרקיה ונגד מוסדות החינוך במחוז. יצוין שב-15 בפברואר השנה, פרץ יו"ר ועדת החינוך של הכנסת, ח"כ צבי סוכות (הציונות הדתית), בליווי מספר מתנחלים, לאותו בית ספר במהלך יום הלימודים. המורים מסרו לסוכנות הידיעות וואפא, כי סוכות פרץ לחצר בית הספר יחד עם מתנחלים חמושים באופן מתריס. אלה צילמו בשטח בית הספר ואיימו על הצוות החינוכי. עוד הוסיפו המורים כי כוחות הכיבוש פרצו לכפר מיד לאחר שהמתנחלים יצאו משטח בית הספר.

בשבוע שעבר השתתפתי בווייטן ישראלי-פלסטיני שארגנה יוזמת ז'נבה תחת הכותרת: "המלחמה מזווית פלסטינית". שמותיהם של הדוברים הפלסטינים, בהם עיתונאית, אנליסט ובכיר במגזר הציבורי, שמורים במערכת. כולם הדגישו את הידרדרות המצב בגדה המערבית מאז תחילת המלחמה. "המתנחלים הפכו הגורם הדומיננטי ביותר בגדה המערבית. מתאפשרות הרבה יותר תקיפות מתנחלים. מתרחש רצח ישיר אפילו ללא הטרדות קודמות מצד המתנחלים. עכשיו אין הקשר לרציחות. מגיע מישהו שיוורה, רוצח", אמרה אחת הדוברות, עיתונאית משכם.

המלחמה בין איראן, ישראל וארה"ב דחקה את הנושא הפלסטיני מסדר היום העולמי, בעוד שהמצב בשטח רק ממשיך להידרדר: "יש חשש כבד בקרב הרשות הפלסטינית בקשר לתוצאות המלחמה. הם ראו איך הקואליציה הישראלית-אמריקאית עושה מה שהיא רוצה באיראן. העניין הפלסטיני נדחק הצידה. ישראל תהפוך כוח על-אזורי הגמוני והאזור כולו ייפול תחת הגמוניה ישראלית. הישראלים ינסו להגיע עם ערב הסעודית והאמירויות להסכם שיעקוף את העניין הפלסטיני", אמר אנליסט פלסטיני בכיר והוסיף: "יש חשש כבד בקרב הפלסטינים הרואים מה הישראלים עושים באזור: באיראן, בגדה המערבית, בעזה. תקיפות מתנחלים יומיומיות מקבלות תמיכה מהממשלה".

"זו מלחמה שונה ומורכבת, במלחמה זו קשה לדעת מי עם מי, מצד אחד ישראל מותקפת על ידי איראן אחרי שפתחה במלחמה. קטאר וכווית לא נהנות מיחסים עם ישראל. עבור רוב הישראלים קטאר היא אויב. בהסתכלות על המזרח התיכון במבט כולל, הכל יהיה תלוי בתוצאות המלחמה, אני לא יכול לדמיין מזה"ת עם נורמליזציה ללא הפלסטינים. עבור כל המדינות הערביות, לרבות סעודיה והאמירויות, אם הפלסטינים לא יובאו בחשבון, יהיה קשה להגיע להסכם", אמר בכיר במגזר האזרחי הפלסטיני.

הפלסטינים אינם רואים באיראן בעלת ברית: "בסקר שנערך בשנה שעברה סברו הפלסטינים שלאיראן תפקיד הרסני לגבי העניין הפלסטיני. אנחנו לא רואים פלסטיני אחד שמפגין נגד המלחמה עם איראן כיוון שאיראן תוקפת את מדינות המפרץ. ברמה הרשמית, הפלסטינים עם המדינות הערביות" הוסיף.

פעילי שותפות השלום דורשים להטיל אמברגו נשק על ישראל בהפגנה נגד המלחמה שנערכה בכיכר הבימה, 14 במרץ 2026 (צילום: זוהר דרור)

דו"ח מיוחד על מכירות נשק ברחבי תבל מגלה ישראל יצואנית הנשק השביעית בעולם

דו"ח סיפרי נוסף שפורסם בדצמבר מצא כי שלוש יצרניות נשק ישראליות נמנות עם 40 תאגידי הנשק הגדולים בעולם: אלביט, התעשייה האווירית ורפאל. אלביט היא בבעלות משפחת פדרמן ואילו התעשייה הצבאית ורפאל בבעלות ממשלתית והן בדרך להפרטה לפי החלטת ממשלת הימין. על פי נתוני הדו"ח, הכנסות החברות הישראליות מייצור ומייצוא נשק גדלו ב-2024 ב-16% ונאמדו ביותר מ-16 מיליארד דולר. באותה שנה, הכנסות אלביט גדלו ב-14%, יותר מ-6 מיליארד דולר, של התעשייה האווירית ב-13%, כ-5 מיליארד דולר, ושל רפאל ב-23%, כ-4.7 מיליארד דולר. בשנת 2024 דורגה אלביט במקום 24 (מקום 29 ב-2021), בין חמישים יצרניות הנשק הגדולות בעולם; התעשייה האווירית – במקום 31 (38 ב-2021); ורפאל במקום 34 (46 ב-2021). נתונים אלה אינם משקפים את הגידול במכירות בעקבות מלחמת עזה ונגד איראן. חמשת תאגידי הנשק הגדולים בעולם הם כצפוי אמריקאיים: לוקהיד מרטין, אר.טי.אקס. (לשעבר רייט'און), נורת'רופ גרומן, בואינג וג'נרל דיינמיקס. ישראל רוכשת בהווה ורכשה בעבר כלי משחית מחמשת הקונצרנים האלה.

המכון הבינלאומי לחקר השלום בשטוקהולם הוא מוסד המחקר החשוב בעולם לעסקי נשק. המכון נוסד בשנת 1966 ותפקידו – לספק מידע, ניתוחים והמלצות בתחום של סכסוכים מזוינים, הוצאות לרכישת נשק, סחר בנשק וכן פירוק ופיקוח על נשק.

מחקרי המכון מתבססים על מקורות גלויים ונועדים למקבלי החלטות, לחוקרים, לתקשורת וכן לציבור הרחב. המכון נוסד בעקבות החלטת הממשלה הסוציאל-דמוקרטית בשוודיה להקים מכון לחקר השלום על מנת להנציח מלאות 150 שנה רצופות של עמדה ניטרלית בסכסוכים ושל שלום בשוודיה. המכון הוא עצמאי, אך מקבל מהממשלה השוודית תקציב קבוע באישור הפרלמנט.

נמרוד עובד

בעקבות המלחמה הממושכת בעזה והעמקת הכיבוש בגדה המערבית, ישראל היא יצואנית הנשק השביעית בעולם ויצואנית הנשק הגדולה בתבל ביחס למספר תושביה. כך עולה מהדו"ח השנתי בדבר מכירות הנשק בעולם של מכון שטוקהולם למחקרי שלום (SIPRI) שפורסם בשבוע שעבר. על פי חוקרי המכון, ישראל אף גברה על בריטניה בהיקף הייצוא הביטחוני.

במקביל ניצבת ישראל במקום ה-14 בין יבואניות הנשק בעולם. יבוא הנשק של ישראל גדל ב-12% בשנים האחרונות – בייחוד מארה"ב, שהיא יצואנית הנשק הגדולה לישראל (68%) ואחריה גרמניה (31%). עיקר הייצוא האמריקאי לישראל הוא מטוסים מדגם אף-35, פצצות וטילים.

הנשיא מיליי רוצה לשגר

חיילים למלחמה נגד איראן

נשיא ארגנטינה חאבייר מיליי רוצה לשגר חיילים למלחמה שארה"ב וישראל מנהלות נגד איראן, וזאת בעיצומה של חקירתו בגין מעשי הונאה. לפי פרסומים בעיתוני בואנוס איירס, מיליי הכריז: "ניתן את כל הסיוע הנחוץ לארה"ב במלחמתה". גם שר החוץ של ארגנטינה, פבלו קירנו, מסר לעיתונאים "במידה שהנשיא טראמפ יבקש את עזרתנו, ניתן לו כל מה שיבקש".

"ננצח במלחמה", אמר מיליי לפני שבועיים בעת ביקורו בארה"ב. הוא הגדיר את איראן כ"אויבת של ארגנטינה" והדגיש שצפוי "ניצחון מוחץ של ארה"ב וישראל" במלחמה. במהלך הביקור אף הגדיר את עצמו "הנשיא הכי ציוני בעולם".

יצוין ששרת התחבורה מיירי רגב, האחראית גם לטקסים הלאומיים, מתכוונת להציע לנשיא ארגנטינה להשיא משואה בערב יום העצמאות "בשל תרומתו הייחודית לעם היהודי ולמדינת ישראל".

יעקב דה האן (צילום ארכיון)

בינג' אחר: סרטים תיעודיים לצפייה בבית

ד"ר עידו הררי כתב במאמר על הסרט: "לאחר שנים של התרחקות ממסורת אבותיו חזר דה האן בסביבות שנת 1915 לקיים אורח חיים דתי, ובשנת 1919, זמן קצר לאחר כיבוש ארץ ישראל בידי הבריטים, עלה לארץ כציוני שומר מצוות". חמש שנים לאחר מכן, ב-30 ביוני 1924, הוא נרצח ביריות כשיצא מתפילת ערבית בבית הכנסת של בית החולים שערי צדק בירושלים. הרוצח היה איש ההגנה אברהם תהומי, שנשלח למשימה בידי הנהגת היישוב היהודי הציוני בארץ.

יוסי אבו

שבוע עיר / בעריכת לריסה מיכלר

גלו גלו גלו / לילך מלכה נויפלד

קמטים מצטברים בכפות הידים.

פי מלא במים.

אני רוצה לדבר

אבל יוצא לי רק:

גלו גלו גלו.

מי את, תגיד?

גלו גלו גלו.

אז שתקתי

לא בלעתי ולא ירקתי,

פכה השאיתי —

שתקתי עם גאות בגרני

ורק האף חס עלי,

נכנס לפעלה,

נחירי נחלצו לעזרתי —

נושמים נושפים

נושמים נושפים

לא תנצחו אותנו,

אמרו העינים,

ראינו הכל.

נוכח אי-הפעלת בתי בקולנוע וכדי להימנע מצפייה חסרת גבולות בחדשות הטלוויזיה הישראלית, בה כל הערוצים נעשים דומים עד מאוד לערוץ 14, מציע מכון ון ליר שלושה סרטים תיעודיים לצפייה בבית וללא תשלום.

החממה ליוצרי קולנוע תיעודי של ון ליר מתקיימת כבר שמונה שנים ומקבלת בכל שנה כעשרה פרויקטים קולנועיים או טלוויזיוניים לתקופה מרוכזת של לימוד, מחשבה ופיתוח אינטלקטואלי. כמה מהסרטים שהשתתפו בחממה לאורך השנים זמינים לצפייה לציבור באמצעות לינק באתר המכון. כך ניתן לצפות בסרטה של זוהר וגנר "סבוי" (2022), "משפט הבנקאים" סרטו של אליאב לילטי מאותה שנה, ו"דה האן, קול מחוץ לזמן" (2024) שביים צבי לנזמן.

הסרט של וגנר מספר על הפיגוע במלון סבוי שלייד רחוב הירקון בתל-אביב בשנת 1975 בעיניה, במחשבותיה ובקולה של אחת מבנות הערובה, כוכבה לוי. "בליל הפיגוע במלון סבוי הופכת כוכבה גיבורה בעל כורחה. היא מגלה קור רוח ויכולת הנהגה שלרגע אחד נדמה שיכולים לשנות את מסלול חייה. אישה ששום דבר בביוגרפיה שלה לא העיד על הכוחות הטמונים בה", כתבה רונה ברייר-גארב במאמר על הסרט. "עקרת בית, בת 31 ממוצא כורדי-תימני" (כך נכתב על לוי בתיאור הסרט), גדלה בשכונה הערבית סומייל (היום בתל אביב), למדה ערבית מילדי השכונה שאיתם שיחקה, עבדה כילדה בניקוי האטלזי בשכונה, ובגיל צעיר עברה לחיות לבדה כילדת חוץ בקיבוץ. למרות כישרון הכתיבה והרצון עז לביטוי עצמי העולים מיומניה, לא הצליחה לגבור על תנאי החיים הקשים שבהם גדלה.

עו"ד ברק כהן ותנועת "באים לבנקאים" נגד ראשי בנק לאומי עומדים במרכז הסרט "משפט הבנקאים". הסרט מתאר "מאבק המנסה לחשוף את מערך ההפשטה הקפיטליסטי שמנתק את הסובייקטים הפועלים מהאחריות המוסרית לפעולותיהם", כתב ד"ר יואב רונאל במאמר על הסרט. "כהן מחזיר את האחריות לאנשים שמסתתרים מאחורי האנונימיות של החוק. חמוש בחבר או שניים, במצלמה ובמגפון, הוא מגיע לבתי האחראים על הבנקים, רודף אחריהם בכנסים וברחובות, כאשר עיקר מאבקו הוא נגד צורות הגביה האלימות המופעלות על ידי בנקים בשל חובות".

הסרט "קול מחוץ לזמן" מספר את קורותיו של העיתונאי, הסופר והמשפטן יעקב ישראל דה האן, הומוסקסואל, איש הקהילה החרדית האנטי-ציונית ובעברו סוציאליסט.

פוגרומים בלי הפסקה

במטרה לגרשם ולנשלם מאדמותיהם ולבצע טיהור אתני הלכה למעשה. אנו מופקדות על עיצוב דור העתיד — על טיפוח כבוד האדם, אחריות מוסרית ויכולת לראות את האחר. מתוך שליחות זו, איננו יכולות לעמוד מנגד כאשר מידי יום מתבצעים באין מפריע פשעים חמורים: רצח, ביזה, הצתות והטלת אימה על אוכלוסייה אזרחית. בימים אלו אין מקום לשתיקה: שתיקה היא הסכמה וניטרליות היא שותפות לפשע. היעדר אכיפה, העלמת עין של הצבא ושל המשטרה ואף גיבוי לפושעים ושותפות של ממש בפשעים, בעידוד גורמים מדיניים, הם שמאפשרים למציאות הזו להימשך ולהסלים".

מאות עובדות ועובדים סוציאליים ברחבי הארץ קראו לרשויות הרווחה לפעול מיד להפסקת התופעה של קטינים בסיכון המעורבים בפעילויות פליליות של "יצירת חינוך", תקיפה והשחתת רכוש, הטרדה והטלת אימה ולעתים גם רצח בשטחי הגדה המערבית. לדבריהם, בחודשים האחרונים הולכות וגוברות פעולות יומיומיות "של הטרדה ואלימות כלפי חקלאים פלסטינים, המבוצעות גם בידי קטינים שנפלטו ממערכות החינוך וממסגרות נורמטיביות. רבים מהמעורבים הם קטינים בגיל 14 עד 17. פעולותיהם האלימות מונעות על ידי אידיאולוגיה קיצונית המכשירה הטלת טרור למען השגת המטרה של סילוק החקלאים הפלסטינים מאדמותיהם. במקרים רבים, מאחורי מעשים אלה מצויים בגירים שאחראים לקטינים או מנצלים אותם לצרכיהם".

שותפות השלום

הפגנות - עצרו את המלחמה!

שבת 21.3

תל אביב, כיכר הבימה | 19:00

חיפה, קרן הרחובות אלנבי/הפרטים | 17:00

ובמוקדים נוספים ברחבי הארץ

תנד"י - תנועת נשים דמוקרטיות בישראל

50 שנה ליום האדמה

פלסטיניות זוכרות, מעידות ומובילות

יום שני, 30.3 | 19:00 | דיון מקוון - ההרשמה מראש

חד"ש - סניפי יפו ותל אביב

משתתפים בצערו של חברנו עומר

סיקס על מות אמו ג'מילה

אלפי מרצים, עובדות סוציאליות, אנשי תרבות, מורים והורי תלמידים חתמו השבוע על שורה של עצומות נגד טרור המתנחלים בשטחים הכבושים. זאת, בעקבות ההסלמה הרצחנית בתקיפות המתנחלים נגד ישובים פלסטיניים מאז שהחלה המלחמה של ישראל וארה"ב נגד איראן ב-28 בפברואר. בארבעה ימים בלבד (20-24 במרס) תקפו כנופיות מתנחלים 24 כפרים פלסטיניים ו-23 תושבים נפצעו. כן הוצתו 17 בתים ומבנים ו-26 כלי רכב. התקיפות נעשו במחוזות שכם, רמאללה, חברון ובית לחם.

בעצומה עליה חתמו יותר מ-1,700 יוצרים ואנשי תרבות נכתב: "אנו מביטים בזעזוע עמוק בטרור היהודי המופנה כלפי פלסטינים וישראלים בגדה המערבית — אלימות שהולכת ומחריפה מאז השביעי באוקטובר, וביתר שאת מתחילת המלחמה הנוכחית עם איראן. מדי יום מגיעות עדויות קשות על גירוש אוכלוסייה בכוח, השחתת רכוש, התעללות, הרג וגניבת בעלי חיים, תקיפות אלימות ואף מקרי רצח של תושבים פלסטינים. תופעות אלו אינן עולות בקנה אחד עם שלטון החוק והמוסר, פוגעות באינספור משפחות, ואסור שיתקיימו תחת אחריותה של מדינת ישראל. בנוסף לפגיעה העמוקה בערכי יסוד, אלימות זו מסכנת את היציבות הביטחונית ועלולה להוביל להסלמה בזירה נוספת, במחיר כבד לכולנו".

יותר מ-1,300 מורים והורים לתלמידים פרסמו עצומה נוספת לפיה "לא נשתוק נוכח האלימות הרצחנית, הגוברת והיומיומית כלפי פלסטינים בגדה המערבית בידי יהודים,

השבוע לפי איתי בנימיני

זה הדירן
 زو هديرهك ZOHADEREKH
קול שמאלי מהשטח

zoha.org.il